

VPRAŠANJA RAZVOJ ZGODOVINSKIH DEŽEL IN SLOVENCİ

1. NASELITEV SLOVANOV V VZHODNO ALPSKI PROSTOR

V katerem st. poteka naselitveni val Slovanov v alpski prostor in iz katerih smeri (glej učbenik in slike 134) – katere kraje so najgosteje poselili? Kako je potekal stik s saroelci, katere obrti so izvajali, kako so kmetovali?

- Od sredine 6. Stoletja do prvih desetletij 9. Stoletja
- Okrog leta 550 se s severa selijo v vzhodnoalpske doline, kasneje v isti prostor še Slovani z juga.
- Emona, Celeia, Poetovio, Virunum, zgornje Posavje in Podravje
- Staroselci so se najprej umaknili v dobro zaščitena obalna mesta ali v višje ležeče, težko dostopne hibovske predele, tisti, ki se niso pa so bili pobiti ali zasužnjeni. V poznejših stoletjih so vsi staroselci (zasužnjeni in tisti, ki so se skrili) zlili s Slovani.
- Slovani so prek svojih prednikov spoznali planšarstvo, poljedelstvo, vinogradništvo in sadjarstvo. Pri kmetovanju so začeli uporabljati ralo, postopno so ustalili njive, poznali so dveletno kolobarjenje.

2. KARANTANIJA

Samova plemeska zveza – 623-658, zakaj pride do nje, zakaj propade, kdo je bil Samo, kaj je obsegala ta zveza? Knježevina Karantanija – sr. 7.do sr. 8. St, kje je sedež, kaj so atributi ustoličevanja – knežji kamen, vojvodski prestol, kdo je prvi knez, kateri so še drugi, kdo je zadnji? Kako je sestavljena karantanska družba? Kdo so kosezi? Kaj počnejo, kako končajo? Kaj se imenuje danes po njih? Kdo so bili patriarhalni sužnji? Kako poteka obred ustoličevanja? Kateri ameriški predsednik ga je opisal v ameriški ustavi? Kaj mu je bilo pri tem tako zelo všeč? Kako se imenuje manj znana a podobna državna tvorba s sedežem ob Savi – Kranj? Od kod dobi ime?

- Samova plemeska zveza je bila zveza slovanskih plemen, ki je nastala leta 623, ko so se podrejeni Slovani pod vodstvom domnevno frankovskega trgovca Sama, ki je kasneje postal njen prvi in edini kralj, uspešno uprli Avarom. Propadla je po Samovi smrti. Njeno središče je bilo severno od Donave, obsegala pa je tudi vzhodnoalpski prostor. Po propadu zveze je nastala najstarejša slovanska državna tvorba – Karantanija. Sedež Karantanije je bil krnski grad, na Gosposvetskem polju.
- Knežji kamen – spodnji del jonskega stebra, na katerem je potekalo ustoličevanje knezov
- Vojvodski prestol - kamniti prestol z dvema sedežema. Stoji na Gosposvetskem polju, imel je pomembno vlogo pri ustoličevanju koroških vojvod
- Prvi karantanski knez je bil Valuk, drugi so bili še Gorazd, Borut, Stojmir, Hotimir, Edgar, knez Pribina, knez Kocelj, Konstantin in Metod. Zadnji je bil Ljudevit Posavski
- **KARANTANSKA DRUŽBA:**
  - ❖ Knez

- ❖ Vladarska rodbina
  - ❖ Vojaško plemstvo in kosezi
  - ❖ Svobodni člani vaških skupnosti
  - ❖ Patriarhalni sužnji
- Kosezi so oboroženi knežji spremljevalci, ki so sodelovali pri izbiranju in ustoličevanju knezov. Po propadu Karantanije so deloma postali plemstvo, deloma pa kmetje. Do 13. Stoletja so ohranili številne pravice, privilegije, pravo, sodstvo, imeli so posebno vlogo pri ustoličevanju koroških vojvod, bili so osebno svobodni in niso bili vključeni v fevdalna zemljiška gospodstva.
  - Patriarhalni sužnji so sestavljali najnižji družbeni položaj v karantanski družbi. Večinoma so bili tovojni ujetniki in potomci premaganih staroselcev, ki so ohranili krščansko vero, oblast nad njimi pa je imel gospodar družine.
  - Obred ustoličevanja je potekal takole: vojvoda, oblečen v kmečko nošo, je s svojim spremstvom stopil pred ustoličevalca (ta je pripadal koseški družini, katere funkcija ustoličevalca je bila dedna), sedečega na vojvodskem stolu, ki je v eni roki vodil bika, v drugi pa kobilo. Okoli so bili zbrani tudi predstavniki ljudstva in sodni prisodniki. Ustoličevalec je vojvodove spremljevalce vprašal, kdo je ta, ki prihaja, ali je svobodnega stanu in krščanske vere, ali je pravičen sodnik in bo skrbel za blagor dežele, oni pa so mu odgovorili pritrdilno. Ustoličevalec se je potem umaknil s stola, kamor se je usedel novi vojvoda in ponovil prisego. Nato so mu podložni fevdalci zaprisegli zvestobo, on pa jim je podelil fevde. Na drugi strani vojvodskega stola pa je sedel in podeljeval fevde palatinski grof (to funkcijo je zasedal goriški grof). Obred simbolnega pomena, katerega korenine segajo v čas Karantanije, je potekal v slovenskem jeziku in je predstavljal unikum v srednjeveški Evropi. Vzporedno s političnimi in družbenimi spremembami se je postopoma razvijal in spreminjal. Omenjen je v več zgodovinskih virih, podrobneje pa je opisan v vrunku v Švabskem zrcalu (Schwabenspiegel, 1275/76), Rimani kroniki (Steirische Reimchronik, 1306–1308) Otokarja iz Geule, in delu opata Janeza Vetrinjskega Liber certarum historiarum (1340–1343). Z ustoličevanjem sta simbolno povezana dva artefakta, knežji kamen ter vojvodski stol.

3. POKRISTJANJEVANJE VZHODNO ALPSKIH SLOVANOV OBLAST PRIHAJA Z ZAHODA

Kako in kdaj pridejo Karantanci pod Frankovsko oblast? Bavarci i zvajajo pokristjanjevanje po dveh metodah – kakšna je irska metoda? Kateri škof je tu prisoten?

Karantanci pridejo pod Franke z Bavarci. Potrebovali so pomoč Bavarcev proti Obrom. Bavarci so takrat že bili pod Franki, Karantanija pa taktar ni popolnoma izgubila samostojnosti.

Pri irski metodi je prisoten škof Modest. Irski misionarji pri pokristjanjevanju niso uporabili sile. Opirali so se na vrhnje sloje, upoštevali jezik ljudstva, niso nasilno dušili šeg in navad, ampak so jim dodajali le še krščansko vsebino. Uvedli so novo desetino (dajatev za cerkev), ki je bila tretjino manjša od desetini drugod.

Kakšna je frankovska metoda?

Franki so se pokristjanjevanja lotili na silo. Proti tistim, ki nove vere niso sprejemali so ukrepali s strogimi kaznimi zasegali so premoženje v cerkveno korist, vsakomur, ki bi še naprej uporabljal poganske obrede, pa so grozili s smrtjo.

Kako poteka meja med pokristjanjevanjem iz Salzburga in Ogleja - kdaj, kdo to mejo določi in do kdaj traja takšna razmejitev?

Mejo je leta 811 določil Karel Veliki. Določil je, da bo cerkvena meja potekala po reki Dravi. Ta meja se je obdržala skoraj 1000 let, vse do reform Marije Terezije.

Kaj so Brižinski spomeniki – nastanek, kje so shranjeni, pisava, pergament, vsebina?

Brižinski spomeniki so prvi zapisi v slovenskem jeziku. Nastali so okoli leta 1000, najdeni so bili v Freisingu, danes pa so shranjeni v Munchnu v državni knjižnici. Napisani so na pergamentu iz kozjega usnja, pisava pa je karolinška minuskula (rokopis). Sestavljajo jih trije deli:

- ❖ Obrazec splošne spovedi
- ❖ Pridiga o grehu in pokori
- ❖ Obrazec splošne spovedi

Kakšno metodo opisuje Prešeren v Krstu pri Savici? Opiši zgodovinsko ozadje Krsta pri Savici ?

Prešeren opisuje pokristjanjevanje Slovencev v 8. Stoletju. Gre za nasilno pokristjanjevanje. Zgodovinsko dogajanje je v delu postavljeno v ozadje, boj pa se prestavi v junakovo notranjost, ko se odloča ali naj sprejme krščansko vero ali ne. Prešeren se je pri pisnju upiral na Valvazorjevo Slavo vojvodine Kranjske in Linhartov Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije.

V Uvodu govori o uporuh Črtomirove vojske proti novi krščanski veri oziroma vojski vojvode Valjhuna. Črtomirova vojska se skrjuje v Ajdovski dvorec, ki ga Valjhun oblega. Po napadu edini preživi Črtomir. Ta del zgodbe temelji na zgodovinskih dejstvih, ki jih je Prešeren črpal pri Valvasorju. Točnih podatkov se Prešeren ni držal, priredil je nekatera imena. V drugem delu, Krstu, bralec zgodbo razume kot pristajanje na krščanstvo. Slednje postane prava vera, Bogomila in Črtomir ravnata pravilno, ko jo sprejmeta. Krst je bil sprva razumljen kot poklon krščanski veri.

Po priključitvi uporu Ljudevita Posavskega izgubijo samostojnost (818) – kakšna tvorba je Spodnja Panonija – kako se konča? V Spodnji Panoniji širita krščanstvo misionarja Konstantin in Ciril; kaj je njuno delo? Kako končata?

Spodnja Panonija je mejna grofija, ki je zajemala obsežna ozemlja vse do Rabe in Donave. Ciril in Metod:

- ❖ Bogoslužje v slovanskih jezikih
- ❖ Uvedeta novo pisavo – Glagolica: pisava za zapis v slovanskih jezikih
- ❖ Poučujeta
- ❖ Izobražujeta nove duhovnike
- ❖ Misionarita
- ❖ Prevajata cerkvene knjige

4. ALPSKI SLOVANI IN RIMSKO – NEMŠKO CESARSTVO

Kdo prevzame oblast nad Panonijo, Karantanijo in Karniolo v 9. St? Kdo prevzame oblast v Karantaniji? Predstavlja začetek fevdalizma

Oblast nad Spodnjo panonijo in deli vzhodnofrankovse države je prevzel Arnulf. Stoloval je na Krnskem gradu, središče njegovega kraljestva je bilo torej v Karantaniji. V Karantaniji so

potem, ko je Arnulf postal kralj in cesar, oblast izvaljali visoki plemiči in grofje iz rodu Bavarske. Z njimi se je začel proces vzpostavljanja fevdalizma

Katero ljudstvo predstavlja do 10. St. nevarnost za naš poselitveni prostor? Kdaj in kdo jih dokončno uniči?

Na jugovzhod države so začeli vdirati Madžari in v 10. Stoletju povzročali hude izgube med prebivalstvom in propad frankovske oblasti. Uničijo jih vladarji nemške države zaobsežene v Sveto rimsko cesarstvo. Oni so potem tudi obnovili oblast nekdanje frankovske države.

Katere mejne krajin nastanejo v 10. St. in kakšen je njihov pomen? Kako se imenuje dežela, ki poveže te pokrajine v 11. St?

Pred koncem stletja so razpadle vezi med Bavarsko in deželo na njenem jugovzhodu. Razvila se je ločena vojvodina Koroška. Ozemlje je bilo organizirano v mejne marke. Ob srednji Muri je nastala Karantanska krajina, južno od nje Podravska krajina, porečje Savinje je bila Savinjska krajina, zahodno od nje, pa se je razprostirala Kranjska, naprej na zahod Furlanska in južno od obeh Istrska. Vse marke so bile podrejene koroškemu vojvodi. Njihov pomen je nadzor nad vzhodnoalpskimi prelazi oziroma povezava med južnim in severnim delom cesarstva.

V 11. Stoletju se za vse te pokrajine uveljavi ime Velika Karantanija. Njen pomen za slovensko zgodovino je predvsem v tem, da je poleg številnih drugih dežel vključevala tudi vzhodnoalpski slovanski poselitveni prostor v celoti,

Kdo so bili zemljiški gospodje na slovenskem (posvetni in cerkveni – Freisinški, Ptujski, Brixenški, Eppenstein, Traungau, Andechi, Traungau)? Kako je organizirana njihova uprava, katere naloge opravljajo, kaj se zgodi z njimi v poznem srednjem veku?

ZEMLJIŠKI GOSPODJE	
POSVETNI	CERKVENI
Eppenstein	Hemin rod
Spanheim	Freisinški škofi
Andechi	Briksenški škofi
Traungauci	

Uprava je bila organizirana s pomočjo nesvobodnega plemstva ministerialov. Za svojega gospoda so upravljali upravno, vojaško in dvorno službo, gospod, pa je smel z njimi razpolagati, kot s stvarjo: lahko jih je daroval, zamenjal, odločal je o njihovih porokah.

V poznem srednjem veku so se začeli gospodarsko in družbeno vzpenjati. Postali so svobodno plemstvo. To jim je omogočil vse višji dohodek in izumiranje rodbin nekdanjih gospodov.

Kolonizacija – poznamo 4 faze

- 1. Poseljevanje antičnih ozemlj 6.st-9.st**
  - ❖ Vzhodnoalpski prostor
- 2. Notranja kolonizacija**
  - ❖ Poseljevanje zemljišč po rečnih tokovih navzgor
  - ❖ Poseljevanje z domačim prebivalstvom
- 3. Zunanja kolonizacija 10-12. st**
  - ❖ poseljevanje s tujim prebivalstvom pripeljanim od drugot
  - ❖ Germanizacija
  - ❖ nemški otoki
  - ❖ Sorško polje, Apaško polje, Dravsko polje
- 4. Višinska kolonizacija (celki, novaki, novine, Pohorje, Mežiška dolina, Kočevje – tudi Nemci 13. Do 15. st**
- 5. Neagrarna kolonizacija – uskoki, fužinsrstvo, rudarstvo, po 15. st**

5. DEŽELA KOT DOMOVINA

Katere dežele se vzpostavijo na slovenskem območju in kje imajo sedež (Koroška, Kranjska – kaj obsega, Štajerska – obseg, glavna mesta, Goriška, - domovina teh dežel je Rimsko nemško cesarstvo, kam spada Istra, kam Premurje). Kdo izvaja oblast v imenu cesarja? Kakšno oblast izvaja deželni knez? Kdo so deželni knezi po 16. St? Kdo sestavlja deželni zbor? Primerjaj deželno in domovinsko zavest, kdaj se šele vzpostavi domovinska zavest Valvasor- opisuje Kranjsko sam je Nemeč, piše v nemščini?

DEŽELE NA SLOVENSKEM:

- Adeški grofi – Kranjska, Koroška
- Spenheimi – Porenje
- Plemiške rodmine

6. PLEMIŠKE RODBINE NA SLOVENSKEM IN OBLIKOVANJE DINASTIČNIH OZEMELJ

Naštej plemiške rodbina na slovenskem in kje se uveljavijo? Kako se v boj za rodbine vplete Otokar Premisyl in Rudolf Habsburški?

- ❖ Eppenstein – Koroška
- ❖ Spenheim – Kranjska (Ljubljana)
- ❖ Andechi – Kranjska (Kamnik)
- ❖ Traungauci – Štajerska
- ❖ Hemin rod – Dolenjska, Štajerska, Koroška

- ❖ Freisinški škofi – Škofjeloško hribovje
- ❖ Briksenški škofi – Bled, Bohinj

Češki kralj Otokar se vplete v boj za oblast nad JV delom v 2. polovici 13. Stoletja. Postal je vojvoda na Štajerskem, svojo oblast je razširil tudi na Koroško in Kranjsko. Leta 1278 so ga premagali Habsburžani. Po njegovi smrti oblast nad vojvodino Avstrijo in Štajersko dobila sinov Rudolfa I, ki je bil v tem času nemški vladar.

Opiši Goriške Grofe – kdaj se pojavijo, kje imajo posest, kdo ponjihovem izumrtju prevzame njihovo posest? Kdo je najpomembnejši predstavnik?

V 13. St. So dosegli vzpon, ki je temeljil na obsežnih posestih, ki so jih imeli kot alode in fevde v Posočju, na Vipavskem, Krasu, v Istri, Furlandiji in na Koroškem. Po izumrtju rodbine z Lanartom pridejo pod Habsburžane.

Celjski grofi – kje imajo sedež, na kakšen način pridobivajo posesest, Kdaj se je začel njihov strm vzpon? Kdo je bil Herman II? Njegova otroka sta Friderik II. in hči Barbara. Opiši zgodbo s Friderikom. S kom se poroči Barbara – ta doseže najvišji naziv, kakšen? Kdo je zadnji Celjan? Kdaj, kako in zakaj umre?Kdo prevzame celjsko posest? Kako so se to domenili?

Celjski grofi imajo sedež v gradu Žovnek v Savinjski dolini. Nove posessti pridobivajo s povezovanjem z vladarskimi rodbinami (s porokami, pogodbami, dednimi dogovori). Njihov strmi vzpon se je začel po letu 1396, po bitki proti Turkom pri Nikopolju, kjer je celjski gorf Herman II. Rešil življenje ogrskemu kralju Sigismundu. Njegova hčerka Barbara se s Sigimundom poroči in postane knežinja. Njegov sin Friderik II. Pa se poroči z Elizabeto Frankovsko, ki kmalu umre, on pa se poroči z Veroniko Deseniško, ki je iz nižjega sloja in je zato razglašena za čarovnico in utopljena.

Zadnji celjski grof je friderikov sin Ulrik II. Ta je bil zelo sposoben, poročil se je na srbski dvor (Beograd), bojeval se je za ogrsko kraljevo namestništvo, umrl j v Beogradu, kjer je bil nanj izveden atentat. Ulrikovi otroci so umrli pred njim, zato je bila dinastija z njegovo smrtjo končana.

7. SREDNJEVEŠKA MESTA NA SLOVENSKEM

Mesta v notranjosti – kaj imajo, kje nastajajo, kdo jih ustanavlja, kakšne so mestne pravice, katera gospodarska dejavnost se razvija, kaj so cehi, kakšna je mestna uprava (mestni sodnik, mestni svet), v kateri pokrajini so najstarejša mesta, katera mesta so najmlajša po nastanku in zakaj (Turki), kaj je razlika med meščani in svobodnjaki, kateri sloj ljudi po nrodnosti ni priljubljen (Judi, zakaj)

Mesta na obali – imajo drugačno tradicijo , kako nastanejo, kakšna je njihova gospodarska dejavnost, kaj predstaqvlja gospodarsko celoto, kaj je komuna, kdo so koloni, kaj je statut, kaj je komunalni svet, zakaj mesta prosijo Benetke za zaščito? Kako se kaže to v arhitekturi mest, kakšen je vpliv Benetk na slov. oblana mesta? Zakaj je Trst izjema, kaj je omogočilo njegov hiter razvoj? S čim se ukvarjajo posamezna mesta in kaj dajejo Benetkam kot davek za zaščito? Ogleдали smo si Piran – povej nekaj o njem (sol, kje so jo gojili, kaj so dajali v zakup Benetkam Izolani?)

8. SREDNJEVEŠKA KULTURNA DEJAVNOST NA SLOVENSKEM

Iz česa izdelujejo papir? Kateri so jeziki sporazumevanja v tedanjem slo. kulturnem okolju? Kdo je bil Ulrich Lichensteinski – njegovo delo? Kaj so značilnosti romskega in kaj gotskega sloga, primeri? Kaj je freska? Opiši fresko svete nedelje in mrtvaški ples v Hrastovljah? Kakšna je vloga samostanov v srednjem veku? Kateri so najstarejši samostani na slovenskem? Kdo je ustanovil kartuzijo Pleterje in zakaj?

9. 10. TURŠKI VPADI, NOTRANJA AVSTRIJA, VOJNA KRAJINA

Kdaj je čas Turških vpadov na slovensko ozemlje? Kako Turki nameravajo osvojiti slov. ozemlje – ustrahovanje, plenjenje, osvojitve) kako se brani grajska gospoda pred Turki? Kako se branijo meščani? Katera mesta dobijo mestne pravice, kaj jim s tem omogočajo? Kako reformirajo vojsko? Kako se brani preprosto kmečkoprebivalstvo? Kaj so tabori, kaj je črna vojska? V katerih smereh prodirajo Turki na slovensko ozemlje? Kaj je Vojna krajina? Kje poteka? Kdo so uskoki, kaj je njihova naloga? Kateri je najbolj uspešni sultan, ki je napadal Dunaj? Katere dežele tvorijo Notranjo Avstrijo? Kako so povezani turški vpadi in protestantizem? Kakšne so posledice Turkov danes na slovenskem prostoru?

11. KMEČKI UPORI

Kakšen sloj prebivalstva so gruntarji, bajtarji, kajžarji, gostači? Kaj so vzroki za kmečke upore na slovenskem? Kadaj se pojavijo?

Koroški kmečki upor – kdaj je, vzroki, kako se konča?

Vseslovenski kmečki upor 1515 – kje se razširi, koliko je udeležencev, vzroki, koga prosijo za pomoč, kako se upor konča, kaj je ostalo kot spomin na kmečke upore – le vkup le vkup uboga gmajna, kaj je to?

Hrvaško slovenski kmečki upor – kje se razširi, koliko traja, vzroki, koliko časa traja, udeleženci, Kaj je posebnost – organizacija, cilji, kaj kmetje zahtevajo, kako se upor konča, kdo so znanji voditelji in kako končajo? V kaj se povezujejo kmetje?

Tolminski kmečki upor – vzrok, povod, posebnost, kam se razširi, zatrtje, posledice? Kaj je v spomin na ta upor danes na slovenskem? Proti čemu ljudje danes protestirajo na ulicah?

12. REFORMACIJA NA SLOVENSKEM

Kdo je nosilec idej reformacije na slovenskem? Katera dva škofa sta vplivala na Trubarjev razvoj protestantske miselnosti? Kateri katoliški škof mu je najbolj nasprotoval? Kam je bil izgnan? Kaj so njegova dela Cerkvena ordninga, Katekizem, Abecednik? Kaj je pomenila za Slovence Bruška verska pomiritev? Kdo so slovenski

reformatorji in njihova dela (Bohorič, Megiser, Mandelc, Krelj, Dalmatin). Katerega dela SLO etničnega ozemlja reformacija ni zajela in zakaj? Kje se je obdržala še do danes? Kateri je dela prosti dan v SLO v spomin na reformacijo? Kakšne so protestantske cerkve v primerjavi s katoliškimi?

13. PROTIREFORMACIJA IN SLOVENCİ

Kaj je pojem rekatolizacija? Kako so to izvajali? Kakšen red so jezuiti – kdo je njihov ustanovitelj ali poznaš kakšnega jezuita danes? S čim so želeli ponovno približati katoliško vero ljudem? Na kakšen način so preganjali protestante? Kaj je misionarjenje? Kdo je bil na slovenskem glavni protireformator? Kaj so značilnosti baroka? Zakaj je barok poripomogel k rekatolizaciji ljudstva?kako se imenuje prva javna knjižnica v Lj?

14. REFORME MARIJE TEREZIJE IN JOŽEFA II. IN NJIHOV VPLIV NA ŽIVLJENJE SLOVENCEV

Kaj so značilnosti rezsvetljenih absolutistov? Navedi 4 primere vladarjev in njihove države. Kaj je pragmatična sankcija? Kakšna vladarica je bila Marija Terezija (MT) kot prva ženska na habsburškem prestolu? Upravne reforme – kako je centralizirala oblast, v kakšne upravne enote je združila slovenske pokrajine, kaj je kataster, zakaj je pomemben, v kakšnem merilu je napisan, ali je to še danes uporabno, kje dobimo danes izpis iz katasterske knjige?

Gospodarske reforme – HBM (Habsburška monarhija) je bila gospodarsko usmerjena v fiziokratizem – kako je Marija T. podpirala merkantilizem?

Kmečke reforme – kaj je robotniški patent, kaj je nevoljništvo? Zakaj je bila zmanjšana tlaka za kmeta tako pomembna? Katere nove kulture je uvajala in kakšen nov način kmetovanja?Kdo je bil učitelj čebelarstva na dunajski šoli, kaj so naredili, da bi izsušili Ljubljansko barje in zakaj? Zakaj danes mokrišč ne izsušujemo več?

Vojaška reforma – kdo je služil vojaščino, kdo je bil tega oproščen? Kaj so ljudje počeli, da bi se izognili služenju vojske? Zakaj je podložnik pomemben?

Šolska reforma – kako je potekal razvoj splošnega šolstva na slovenskem pred reformo MT (srednji vek, protestantizem, protireformacija, MT) Kaj je bila posebnost uvajanja splošne šolske obveznosti? Kakšne šole so poznali? V kateri slovenski pokrajini jih je bilo največ?

Cerkvene reforme – ali so dopustili versko svobodo ali so jo omejevali le na katoliško vero? Kaj je tolerančni patent? Ali so uvajali nove samostane ali so jih ukinjali? S čim so se samostani poleg molitve še ukavljali?